

ಅಲಕ್ಷಿನದಿರಿ ಆಡಿನ ಹಾಲನ್ನು !

ಗೀತಾ ಕಳಕನವರ ಮತ್ತು ಎಸ್. ವೈ. ಮುಕರ್ತಾಳ್

ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಹನುಮನಮಟ್ಟಿ - ೫೮೧ ೧೩೫, ಜಿ. ಹಾವೇರಿ

(☎: ೯೯೮೬೦೪೫೭೧೨)

ಮಿಚಂಚೆ: kvk_haveri@rediffmail.com)

ಅದು ಬಡವರ ಕಾಮಧೇನು. ಅದು ಸಾಕಾಣಿಕೆ
ಬಿಕ್ಕ ರೈತರ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ
ಕೃಷಿಪೂರಕ ಔಷಧವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಆಡಿನ
ಹಾಲು ಹಸುವಿನ ಹಾಲಿನಷ್ಟೇ ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ
ಹೊಂದಿದ್ದು, ಈ ಹಾಲು ಕೆನೆಕಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ.
ಬಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಾಯಿ ಹಾಲಿಗೆ
ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಆಡಿನ ಹಾಲು ಉತ್ತಮ,
ದಿನ ನಿತ್ಯ ಆಡಿನ ಹಾಲಿನ ಸೇವೆಯಿಂದ
ಅಸ್ತಿಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಖನಿಜಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ,
ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಹಿಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್ ಅಂಶ
ಹೆಚ್ಚುವುದು.....

ಮನುಷ್ಯರು ಪಳಗಿಸಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ
ಮೊದಲನೆಯದು ಆಡು. ಸಾಕಣೆ ಅತಿ ಹಿಂದುಳಿದ,
ದಿನಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಾಗೂ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಜೀವನ
ಸಾಗಿಸುವ ಜನರ ಕೆಲಸವಾಗಿದ್ದು, ಹಸು ಸಾಕಣೆಯಷ್ಟು
ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಕೂಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು
ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮೇವಿನಲ್ಲೇ ಸಾಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವ ಕಾರಣ
ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇವನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ
ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೨೦೫೬ ದಶಲಕ್ಷ
ಆಡುಗಳಿವೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಡಿನ
ಸಂಖ್ಯೆ ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ
ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಆಡುಗಳು
ಯಾವುದೇ ಹವಾಮಾನಕ್ಕೆ
ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ,
ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು
ಕಡಿಮೆ ನಷ್ಟದ ಸಂಭವ ಇರುವ
ಕಾರಣ ಇದು ಸಣ್ಣ ರೈತರ
ಬೆನ್ನುಬಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು
ಹೇಳಬಹುದು. ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ
ರೈತರ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ದಾರಿ
ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ
ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಆಡನ್ನು ಬಡವನ ಹಸು ಎಂದೇ
ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಡಿನ ಹಾಲು ಹಾಗೂ ಮಾಂಸದ
ಮಾರಾಟದಿಂದ ದಿನನಿತ್ಯದ ಖರ್ಚನ್ನು ಸರಿತೂಗಿಸಬಹುದು
ಅಲ್ಲದೇ ಸಾಕಲು ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರಮ/ಅನುಭವ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.
ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ೧೦೨ ಜಾತಿಯ ಆಡುಗಳಿದ್ದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ
೨೦ ಜಾತಿಯ ಆಡುಗಳಿವೆ. ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ 'ಅಂಗೋರ್'
ಎಂಬ ತಳಿಯನ್ನು ಮೊದಲನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ
ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಡಿನ ತಳಿಗಳು
ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ
ಉಣ್ಣೆಯ ತಳಿಗಳು, ಮಾಂಸದ ತಳಿಗಳು, ಹಾಲು ಹಿಂಡುವ
ತಳಿಗಳು ಎಂಬ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಬೇಧಗಳಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ
ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜಮುನಾಪಾರಿ, ಸುರ್ತಿ ಹಾಗೂ ಒಸ್ಮಾನಾಬಾದಿ
ತಳಿಯ ಆಡುಗಳನ್ನು ಸಾಕಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅತಿ ಗಟ್ಟಿಯಾದ
ಮೇಲಿನ ತುಟಿ ಹಾಗೂ ನಾಲಿಗೆಯಿಂದಾಗಿ ಆಡುಗಳು
ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಗಿಡದ ಸೊಪ್ಪು ಹಾಗೂ ಚಿಕ್ಕ ಹುಲ್ಲನ್ನು
ಸಹ ತಿಂದು ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದ
ಕಾರಣ ಆಡು ಮುಟ್ಟದ ಸೊಪ್ಪಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಗಾದೆ
ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿದೆ.

ಆಡಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಆಹಾರದ ಪ್ರಮಾಣ ಅದರ
ದೇಹದ ತೂಕ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮೇಲೆ
ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಆಡಿನ
ಹಾಲು ಹೆಚ್ಚು ಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯಿಂದ
ಕೂಡಿದ್ದು ಎಲ್ಲ ಜೀವಸತ್ವಗಳು,
ಅಮೈನೋ ಆಮ್ಲಗಳು ಮತ್ತು
ಖನಿಜಗಳು ಸರಿ ಸುಮಾರು
ಆಕಳ ಹಾಲಿನಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣ
ದಲ್ಲಿವೆ. ಹಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ
ಕೊಬ್ಬಿನ ಕಣಗಳು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದು
ಹಾಲಿನಲ್ಲಿನ ಸಮನಾಗಿ ಬೆರೆತ
ಕಾರಣ ಇತರ ಹಾಲಿನ ಹಾಗೆ
ಈ ಹಾಲು ಕೆನೆ ಕಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ.
ಆದರೆ ಆಡಿನ ಹಾಳಿನಿಂದ ಖೋವಾ, ಪನೀರ್, ತುಪ್ಪ,

ಚೀಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬಹುದು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಡಿನ ಹಾಲನ್ನು ತಾಯಿ ಹಾಲಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಈ ಹಾಲು ಜೀರ್ಣಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ವಾಂತಿ ಭೇದಿ, ಉಸಿರಾಟದ ತೊಂದರೆಗಳಂತಹ ಆರೋಗ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ದೇಹದಲ್ಲಿ ಕೊಲೆಸ್ಟರಾಲ್ ಅಂಶ

ಆಡಿನ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು (೧೦೦ ಎಂ. ಎಲ್.)

ಸಸಾರಜನಕ	೩.೩ ಗ್ರಾಂ
ಕೊಬ್ಬು	೪.೫ ಗ್ರಾಂ
ಖನಿಜಾಂಶ	೦.೮ ಗ್ರಾಂ
ಕಾರ್ಬೋಹೈಡ್ರೇಟ್	೪.೬ ಗ್ರಾಂ
ಶಕ್ತಿ	೭೨ ಕಿ. ಕ್ಯಾಲೋರಿ
ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ	೧೭೦ ಮಿ. ಗ್ರಾಂ
ಫಾಸ್ಪರಸ್	೧೨೦ ಮಿ. ಗ್ರಾಂ
ಕಬ್ಬಿಣ	೦.೩ ಮಿ. ಗ್ರಾಂ
ಬೀಟಾ ಕೆರೋಟಿನ್	೫೫ µಗ್ರಾಂ
ಥಯಾಮಿನ್	೦.೦೫ ಮಿ ಗ್ರಾಂ
ರೈಬೋಫ್ಲೇವಿನ್	೦.೦೪ ಮಿ. ಗ್ರಾಂ
ನಿಯಾಸಿನ್	೦.೩ ಮಿ. ಗ್ರಾಂ
ವಿಟಾಮಿನ್ ಸಿ	೧ ಮಿ. ಗ್ರಾಂ
ಸೋಡಿಯಂ	೧೧ ಮಿ. ಗ್ರಾಂ
ಪೋಟ್ಯಾಶಿಯಂ	೧೧೦ ಮಿ. ಗ್ರಾಂ

ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೃದಯ ರೋಗ, ಮೂರ್ಛರೋಗ, ಪಿತ್ತಕೋಶದ ಹರಳು ಮತ್ತು ಇತರೆ ರೋಗಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆಡಿನ ಹಾಲಿನ ದಿನನಿತ್ಯದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ದೇಹದ ತೂಕ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಅಸ್ಥಿಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಖನಿಜಾಂಶಗಳ ಶೇಖರಣೆ, ರಕ್ತದ ಹಿಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್ ಅಂಶ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಕಳ ಹಾಲಿಗಿಂತ ಆಡಿನ ಹಾಲು ಕೆಲವು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಆಕಳ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ೪.೧ ಗ್ರಾಂ ಕೊಬ್ಬಿನ ಅಂಶವಿದ್ದರೆ, ಆಡಿನ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ೪.೫ ಗ್ರಾಂ ಇದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ೬೭ ಕಿ. ಕ್ಯಾಲೋರಿಯಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಆಕಳ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಆಡಿನ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ೭೨ ಕಿ. ಕ್ಯಾಲೋರಿ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಲ್ಯಾಕ್ಟೋಜ್ ಅಲರ್ಜಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಈ ಹಾಲು

ಸೂಕ್ತ. ಆಡಿನ ಹಾಲು ಶಿಫಾರಿತ ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂನ ೩೩೫ ಪಟ್ಟು ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಬಯೋ ಆರ್ಗಾನಿಕ್ ಸೋಡಿಯಂ ಆರ್ಥರ್‌ರೈಟಿಸ್‌ನಿಂದ ಬರುವ ನೋವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆಡಿನ ಹಾಲು ಜೀರ್ಣವಾಗಲು ೨೦ ನಿಮಿಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆಕಳ ಹಾಲು ಜೀರ್ಣವಾಗಲು ೨-೩ ತಾಸು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಲಘು ಖನಿಜ ಪೋಷಕಾಂಶವಾದ ಸೆಲೇನಿಯಂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಆಡಿನ ಹಿಕ್ಕೆ ಸೆಗಣಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಾರಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಆಡಿನ ಹಾಲಿನ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಮೇವಿನ ಮಹತ್ವ

ಆಡು ಮುಟ್ಟದ ಸೊಪ್ಪಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನಾಣ್ಣಡಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆಡುಗಳು ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಗಿಡಗಂಟೆಗಳನ್ನು ತಿಂದಂ ತಮ್ಮ ಆಹಾರದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆಡುಗಳನ್ನು ಹಿಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಿದಾಗ ಮೇಯಿಸುವುದಲ್ಲದೇ, ಧಾಣಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಮೇವನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಡುಗಳು ದ್ವಿದಳ ಜಾತಿಯ ಮೇವು ಮತ್ತು ಪೊದೆಗಳ (ಗಿಡಗಂಟೆಗಳ) ಎಲೆಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿದಿನ ಆಡಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ೫ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಹಸಿರು ಮೇವನ್ನು ೨೫೦ ರಿಂದ ೫೦೦ ಗ್ರಾಂ ಧಾಣಿ ಮಿಶ್ರಣದೊಂದಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಆಡುಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟವಾಗುವ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳೆಂದರೆ ಕರಿಜಾಲಿ, ಬನ್ನಿಮರ, ಬಸವನಪಾದ, ಶಿವನಿ, ವಿಲಾಯತಿ ಹುಣಸೆ, ಚೋಗಚೆ ಮತ್ತು ಅಂಜನ. ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಹಸಿರಯ ಮೇವಿನ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಆಹಾರ ಸೇವನೆಯಲ್ಲಿ ಅನಾಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅನಾರೋಗ್ಯ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹುಲ್ಲಿನ ಮಧ್ಯೆ ಮೇವಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಹಾಗೂ ಏಕದಳ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಮೇವನ್ನು ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಬೆಳೆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ.

ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿಯೇ ಆಡಿನ ಹಾಲು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವೆನಿಸಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಇಲ್ಲದವರು ಆಡು ಸಾಕಣೆ ಮುಖಾಂತರ ಕುಟುಂಬದ ಹಾಲಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಆದಾಯ ಮೂಲವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ನೆಮ್ಮದಿಯ ಜೀವನ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಡು ಬಡವರ ಕಾಮಧೇನುವಾಗಿದ್ದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಹಾಗೂ ಸಂಸಾರದ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಉತ್ತಮ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.
